

BIZTONSÁGI ADATLAP

1. AZ ANYAG/KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA DAMISOL VAS (40 g/l Fe)

Termék kód: -

1.1. Felhasználás (ipari, foglalkozásszerű, magán):

Az anyag/készítmény szerepe:

1.2. Gyártó cég neve:

Damisol Kft.
2730 Albertirsa, Irsay Károly u. 1. Pf. 133.
Tel./fax: (36) 53/370-670

1.3. Forgalmazó cég neve:

Damisol Kft.
2730 Albertirsa, Irsay Károly u. 1. Pf. 133.
Tel./fax: (36) 53/370-670

1.4. Felelős személy neve:

Ladányi Péter

1.5. Sürgősségi telefon:

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)
1096 Budapest, Nagyváradi tér 2.
Tel.: +36 1 476 6464, +36 80 201 199

2. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

Nem minősül veszélyes készítménynek!

2.1. A környezetre és az emberi egészségre gyakorolt egyéb veszélyek:

A terméknek nincs egyéb ismert egészség- vagy környezetkárosító hatása.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

Leírás: -

Vizes oldatban:

Megnevezés	CAS-szám	EU-szám	REACH-szám	Koncentráció-tartomány (%)	Veszélyjel	R-mondat
Vas(II)-szulfát*	7720-78-7	231-753-5	-	kb. 18	Xn	22-36/37/38
Citromsav*	77-92-9	201-069-1	-	kb. 0,9	Xi	37/38-41

* A gyártó által besorolt anyag.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK AZ ORVOS RÉSZÉRE: Nincs különleges utasítás.

Tünetek: nem ismertek.

Kezelés: nincs különleges utasítás.

4.1. LENYELÉS:

Teendők:

- Amennyiben a sérült eszméletlenül van, öblítsük ki a száját és itassunk vele bő mennyiségű vizet! Ne hánytassuk!
- Helyezzük kényelmes testhelyzetbe a sérültet!
- Tilos az eszméletlen sérültnek bármit szájon át beadni, illetve hánytatni!
- Tünetek jelentkezése esetén forduljunk orvoshoz!

4.2. BELÉGZÉS:

Teendők:

- A sérültet vigyük friss levegőre, lazítsuk meg ruházatát, és helyezzük kényelmes testhelyzetbe!
- Tünetek jelentkezése esetén forduljunk orvoshoz!

4.3. BŐRREL ÉRINTKEZÉS:

Teendők:

- Távolítsuk el a szennyezett ruházatot!
- Tisztítsuk meg a bőrfelületet bő szappanos folyó vízzel (15 percen át)!
- Irritáció jelentkezése esetén a sérülthöz hívjunk orvost!

DAMISOL KFT.

1 / 6. oldal

DAMISOL VAS

4.4. SZEMBE JUTÁS:

Teendők:

- Öblítsük ki a szemet a szemhéjszélek széthúzásával és a szemgolyó egyidejű mozgatásával (legalább negyed órán át)!
- Tünetek jelentkezése esetén forduljunk orvoshoz!

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Nem tűzveszélyes!

5.1. Oltóanyag:

A környezetnek megfelelő oltóanyag alkalmazandó: CO₂, oltópor, alkoholálló hab vagy vízpermet.

5.2. Biztonsági szempontból alkalmatlan oltóanyag:

Nem ismert.

5.3. Tűzoltáskor használatos védőruházat:

Az előírásoknak megfelelő teljes védőöltözet és külső levegőtől függetlenített légzőkészülék alkalmazandó.

5.4. Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek:

Irritáló gőzök és egyéb égéstermék, ezek belégzése súlyosan károsíthatja az egészséget!

5.5. Egyéb:

Az oltáshoz használt folyadék a csatornahálózatba, vízfolyásokba nem kerülhet. A közelben lévő tartályok vízzel hűtendők!

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN

6.1. SZEMÉLYI VÉDELEM:

A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett, megfelelő egyéni védőeszközöket viselő személyzet tartózkodhat. Hatékony szellőztetést kell biztosítani. A termék szemmel, bőrrel nem érintkezhet, ne lélegezzük be a gőzöket.

6.2. KÖRNYEZETVÉDELEM:

A környezetbe jutott anyagot, illetve a képződő hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni. A termék és a belőle származó hulladék élővízbe, talajba és közcsonnába jutását meg kell akadályozni. Amennyiben környezetszennyeződéssel járó esemény következett be, haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságot.

6.3. SZABADBA JUTÁS ESETÉN:

A szabadba jutott terméket nem gyúlékony, közömbös, ásványi eredetű nedvszívó anyaggal (pl. homok, kovaföld, univerzális kötőanyag) kell letakarni, felitatni, és az összegyűjtött hulladékot szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott, zárható veszélyes hulladékgyűjtő tartályba helyezve kell tárolni. A hulladék összegyűjtése, elhelyezése, ártalmatlanítása közben megfelelő egyéni védőeszközök használata szükséges. Az anyagmaradványokat fel kell takarítani!

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. Kezelés:

A biztonságos kezelésre vonatkozó óvintézkedések:

A termék szemmel, bőrrel ne érintkezzen, ruházatra jutását és a belégzéses expozíciót el kell kerülni.

A munkavégzés helyén enni, inni, dohányozni nem szabad.

A termék kezelését követően, munkaközi szünetben vagy étkezés előtt kézmosás, munkavégzés után alapos tisztálkodás (melegvizet kézmosás és zuhanyozás szappannal) szükséges.

Műszaki intézkedések:

Gondoskodjunk a megfelelő szellőztetésről!

Tűz- és robbanásvédelmi előírások:

Nincs különleges utasítás.

7.2. Tárolás:

A biztonságos tárolás feltételei:

A termék csak az eredeti, zárt és megfelelő jelöléssel ellátott edényben tárolható.

A tároló helyiség megfelelően szellőztethető és takarítható legyen!

Tartsuk be a címkén feltüntetett utasításokat!

Nem összeférhető anyagok: nem ismertek.

Élelmiszerektől távol tartandó.

Gyermekek kezébe nem kerülhet.

A csomagolásra/tárolásra használt anyag típusa: nincs különleges előírás.

7.3. Különleges felhasználások:

Nem áll rendelkezésre speciális útmutatás.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Expozíciós határértékek:

DNEL		Expozíciós út	Expozíció gyakorisága	Megjegyzés
Munkavállaló	Felhasználó			
		Dermális	Rövid (akut) Hosszas (ismételt)	

		Inhalatív	Rövid (akut) Hosszas (ismételt)	
		Orális	Rövid (akut) Hosszas (ismételt)	

PNEC			Expozíció gyakorisága	Megjegyzés
Víz	Talaj	Levegő		
			Rövid (egyszeri) Hosszas (folyamatos)	
			Rövid (egyszeri) Hosszas (folyamatos)	
			Rövid (egyszeri) Hosszas (folyamatos)	

8.2. A foglalkozási expozíció ellenőrzése:

A 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet 7. § (6) bekezdése értelmében a határértékkel nem szabályozott veszélyes anyag esetében a munkáltató köteles a tudományos, technikai színvonal szerint elvárható legkisebb szintre csökkenteni az expozíció mértékét, amely szinten a tudomány mindenkori állása szerint a veszélyes anyagnak nincs egészségkárosító hatása.

8.3. A munkavégzés feltételei:

A munkavégzés során megfelelő körülméteként szükséges a készítmény kiömlésének, padozatra, ruházatra, bőrre, illetve szembe jutásának elkerülésére (védőszemüveg viselése ajánlott).

Munkavégzés előtt, illetve után mindig mossunk kezet.

Munka közben enni, inni és dohányozni tilos!

Szokásos alkalmazási feltételek mellett és megfelelő szellőztetés mellett használható.

8.4. Személyi védelem:

1. Légzésvédelem: megfelelő szellőztetés esetén nem szükséges.
2. Bőr- és testfelület védelme: megfelelő védőruházat alkalmazandó.
3. Kézvédelem: megfelelő védőkesztyű alkalmazandó.
4. Szemvédelem: fröccsenésveszély esetén megfelelő védőszemüveg alkalmazandó.

8.5. A környezeti expozíció ellenőrzése:

Nincs különleges utasítás.

A 8. pont alatti előírások átlagosnak tekinthető körülmények között, szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. **FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK**

9.1. Fizikai és kémiai tulajdonságok:

Paraméter	Vizsgálati módszer	Megjegyzés
1. Halmazállapot:	folyadék	
2. Szín:	rozsdabarna	
3. Szag:	szagtalan	
4. Olvadáspont:	-	
5. Sűrűség:	1,11 +/- 0,1 g/cm ³	
6. Oldhatóság/keverhetőség:	vízben oldódik	
7. Forráspont:	-	
8. Viskozitás (20 °C):	-	
9. Gyulladás hőmérséklet:	-	
10. Lobbanáspont:	-	
11. Öngyulladás hőmérséklet:	-	
12. pH-érték:	3	
13. Tűzveszélyesség:	-	
14. Oxidáló tulajdonságok:	-	
15. Gőznyomás:	-	
16. Fajsúly:	-	
17. Párolgási sebesség (butil-acetát = 1):	-	
18. Megoszlási koefficiens (n-oktanol/víz):	-	
19. Gőzsűrűség (levegő = 1):	-	

9.2. Egyéb információk:

Nem áll rendelkezésre adat.

10. **STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG**

- 10.1. Stabilitás:
1. Normál hőmérsékleten, általános munkakörülmények között stabil.
2. Veszélyes bomlástermékek: irritáló és ártalmas gőzök keletkezhetnek.
3. Veszélyes reakciók, összeférhetetlen anyagok: nem ismertek.
- 11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**
- 11.1. Akut toxicitás (LD₅₀):
A termékről nem állnak rendelkezésre adatok.
- 11.2. Egyéb:
Normál körülmények között, rendeltetésszerű felhasználás mellett nincs egészségkárosító hatása.
Akut hatások:
Lenyelés: -
Belégzés: -
Bőrrel érintkezés: -
Szembe jutás: -
Irritáció: nem ismert
Szenzibilizáció: szenzibilizáló hatása nem ismert
Szubakut és krónikus toxicitás:
Hosszas ill. ismételt expozíció esetén jelentkező tünetek: nem ismertek
CMR hatások:
Karcinogenitás: nem ismert
Reprodukciótoxicitás: nem ismert
Mutagenitás: nem ismert
Regisztrálasköteles anyagok CMR tulajdonságainak összefoglalása: -
Állatkísérletekben megfigyelt hatások: nem ismertek
- 12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**
Tilos a készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba juttatni.
Ökotoxicitás: nem áll rendelkezésre adat.
Mobilitás: nem áll rendelkezésre adat.
Perzisztencia és biológiai lebonthatóság: nem áll rendelkezésre adat.
Bioakkumulációs képesség: nem áll rendelkezésre adat.
A PBT-értékelés eredményei: nem áll rendelkezésre adat.
Egyéb káros hatások: nem áll rendelkezésre adat.
- 13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK**
A készítmény maradékainak kezelése és ártalmatlanítása a 98/2001 (VI. 15.) Korm. rendeletben [módosítja: 340/2004 (XII. 22.) Korm. rendelet; 313/2005 (XII. 25.) Korm. rendelet] és a 16/2001 (VII. 18.) KöM. rendeletben [módosítja: 22/2004 (XII. 11.) KvVM rendelet] foglaltak szerint.
Termék: A gyártó nem adott meg különleges utasítást az ártalmatlanítás módjára vonatkozóan.
Hulladékjegyzék-kód: 02 01 99 közelebbről nem meghatározott hulladékok
Csomagolás: A termékre vonatkozó előírásoknak megfelelően ártalmatlanítandó.
- 14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK**
Nem minősül veszélyes szállítmánynak!
- 14.1. Szárazföldi szállítás:
1. ADR/RID-osztály: -
2. UN-szám: -
3. Csomagolási csoport: -
- 14.2. Vízi szállítás:
1. IMDG-osztály: -
2. UN-szám: -
3. Csomagolási csoport: -
4. Marine pollutant: -
- 14.3. Légi szállítás:
1. ICAO/IATA-osztály: -
2. UN-szám: -
3. Csomagolási csoport: -
- 15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK**
- 15.1. Kémiai biztonsági értékelés: -
- 15.2. Címkézésre vonatkozó előírások:

Veszélyszimbólum: **Nem jelölésköteles!**

A veszélyes anyagok veszélyeire/kockázataira utaló **R-mondatok**: -

A veszélyes anyagok biztonságos használatára utaló **S-mondatok**:

S 2 – Gyermek kezébe nem kerülhet

S 24/25 – Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

15.3. Engedélyek/korlátozások: -

15.4. Vonatkozó nemzeti és közösségi törvények és rendeletek:

1. REACH nemzetközi szabályozás:

Az Európai Parlament és a Tanács **1907/2006/EK rendelete** (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK biztonsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről

2. Veszélyes anyagokkal kapcsolatos rendeletek:

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról [módosítja: 2004. évi XXVI. tv.; 2004. évi CXL. tv.; 2005. évi CXXVII. tv.] és vonatkozó rendeletei: **44/2000 (XII. 27.) EüM rendelet** [módosítja: 33/2004 (IV. 26.) ESzCsM; 60/2005 (XII. 20.) EüM r.; 3/2006 (I. 26.) EüM r.; 1/2005 (I. 7.) FVM r.; 61/2004 (VIII. 11.) ESzCsM r.; 73/2004 (VIII. 11.) ESzCsM r.; 26/2007 (VI. 7.) EüM r.]

3. Veszélyes hulladéokra vonatkozó előírások:

98/2001 (VI. 15.) Korm. rendelet [módosítja: 340/2004 (XII. 22.) Korm. r.; 313/2005 (XII. 25.) Korm. r.]

16/2001 (VII. 18.) KöM rendelet 16/2001. (VII. 18.) KöM rendeletben [módosítja: 22/2004 (XII. 11.) KvVM r.]

4. Vízszennyezéssel kapcsolatos rendeletek:

220/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet [módosítja: 368/2004 (XII. 26.) Korm. r.; 340/2004 (XII. 22.) Korm. r.; 208/2006 (X. 16.) Korm. r.]

5. Munkavédelemre vonatkozó előírások:

1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei

6. Biocidokra vonatkozó rendeletek:

38/2003. (VII. 7.) ESZCSM-FVM-KvVM együttes rendelet

1451/2007/EK rendelet

16. **EGYÉB INFORMÁCIÓK**

A biztonsági adatlap 2. és 3. pontjában előforduló R-mondatok teljes szövege:

R 22 – Lenyelve ártalmas

R 36/37/38 – Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 37/38 – Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 41 – Súlyos szemkárosodást okozhat

Továbbképzésre vonatkozó tanácsok: -

Javasolt felhasználási korlátozások (a szállító nem kötelező jellegű javaslata): -

Felhasznált irodalom/források: -

Ez a biztonsági adatlap a gyártó által rendelkezésre bocsátott dokumentációk alapján készült, és megfelel a 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosítása, valamint vonatkozó rendeletei, 44/2000. (XII. 27.) EüM. rendelet és módosítása a 33/2004. (V.26.) ESZCSM rendelet (a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól) előírásainak.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások, amelyeket a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak és szakszerűnek tartunk, hozzáértő szakemberek jóhiszemű munkájából származnak. Ezek mindössze a termék kezeléséhez adott útmutatóként szolgálhatnak, a teljesség igénye nélkül. A termék felhasználása és kezelése során bizonyos körülmények között további, itt nem említett megfontolások is szükségessé válhatnak. Mindezekre tekintettel a biztonsági adatlap készítője, illetve az adatlapot aláíró cég – a termék felhasználásának, kezelésének körülményeit nem ismerve – semmilyen közvetlen vagy közvetett felelősséget vagy garanciát nem vállal a termék minőségéért, és nem ad biztosítékot arra vonatkozóan, hogy a biztonsági adatlapban foglalt minden információ, adat és ajánlás a felhasználás időpontjában maradéktalanul pontosnak és helytállónak bizonyul. A biztonsági adatlap készítője, illetve az adatlapot kibocsátó gyártó/forgalmazó cég nem vonható felelősségre az itt leírtakért és semmilyen káresemény, veszteség, sérülés, baleset, illetve ezekhez hasonló vagy ezekhez kapcsolódó más esemény bekövetkezéséért, amely összefüggésbe hozható az itt megadott információk felhasználásával. A biztonsági adatlapban foglalt információk megbízhatóságának mérlegelése, valamint a termék konkrét felhasználási és kezelési módjának megállapítása a tevékenységet végző felelőssége. A felhasználó köteles minden olyan hatályos jogszabályi előírást betartani, amely a termékkel folytatott tevékenységre vonatkozik.

Elkészítés időpontja: 2004. október 18.
Felülvizsgálat időpontja: 2008. március 18.

A biztonsági adatlapban előforduló rövidítések teljes szövege:

DNEL: Derived no effect level. PNEC: Predicted no effect concentration. CMR hatások: karcinogenitás, mutagenitás és reprodukciós toxicitás. PBT: perzisztens, bioakkumulatív és toxikus. n.m.: nincs meghatározva. n.a.: nem alkalmazható.

(*) Módosításra került részek: -